

Spørsmål om rett til sakkyndig vurdering for elever i skoler godkjent etter opplæringsloven § 2-12

Utdanningsdirektoratet har svart Fylkesmannen i Rogaland om elev i grunnskole godkjent etter opplæringsloven § 2-12 har rett til sakkyndig vurdering i forhold til rett til spesialundervisning etter opplæringsloven § 5-1.

TOLKNINGSUTTALELSE | 25.03.2009

Gjelder

- [Opplæringslova - § 2-12 Private grunnskolar](#)
- [Opplæringslova - § 5-1 Rett til spesialundervisning](#)

Det blir vist til deres e-post, datert 28.01.09, med spørsmål om elev i grunnskole godkjent etter opplæringsloven § 2-12 har rett til sakkyndig vurdering i forhold til rett til spesialundervisning etter opplæringsloven § 5-1.

Opplæringsloven § 5-1 gir elever som ikke har tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet rett til spesialundervisning. Før det blir gjort vedtak om spesialundervisning, skal det foreligge en sakkyndig vurdering av elevens særlige behov, jf opplæringsloven § 5-3. Selv om det ikke går direkte frem av lovens ordlyd, foreligger det en individuell rett til å få vurdert retten til spesialundervisning i en sakkyndig vurdering. Dette gjelder tilsvarende for elever i private skoler med rett til statstilskudd, jf privatskoleloven § 3-6 første ledd.

Departementet godkjenner private grunnskoler med hjemmel i opplæringsloven § 2-12, og det følger av

bestemmelsens andre og tredje ledd hvilke deler av opplæringsloven som ellers gjelder. Opplæringsloven kap. 5 er ikke opplistet i § 2-12 og er dermed ikke gitt anvendelse for denne type skole.

Det forhold at kap. 5 ikke er nevnt i § 2-12 kan i utgangspunktet tale for at retten til sakkyndig vurdering ikke gjelder for elever ved denne type skole. Rett til sakkyndig vurdering er imidlertid som nevnt ikke direkte utledet fra en konkret bestemmelse i kap.5. Videre er det et viktig hensyn at elever i skoler godkjent etter § 2-12 kan ha behov for å få vurdert behovet for spesialundervisning, selv om eleven deretter må gå over i offentlig skole eller privatskole med rett til statstilskudd for å få slik opplæring.

På den annen side har foresatte med elever i skoler godkjent etter § 2-12 valgt et opplæringstilbud som avviker fra det ordinære i Norge, der rettigheter knyttet til gratis opplæring, skyss og spesialundervisning ikke kommer til anvendelse.

Videre har den sakkyndige vurderingen, med utgangspunkt i elevens utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, som siktemål å avdekke om eleven har behov for spesialundervisning, noe eleven ikke vil ha rett til i skole godkjent etter § 2-12.

Deler av den sakkyndige vurderingen, slik den er beskrevet i § 5-3, vil riktignok kunne utarbeides for elev i skole godkjent etter § 2-12. Dette gjelder for eksempel en vurdering av elevens lærevansker.

Utdanningsdirektoratet mener imidlertid at sentrale deler og siktemålet med den sakkyndige vurderingen, knyttet til utbytte av det ordinære opplæringstilbudet og hvordan dette kan tilpasses, ikke vil ha relevans for elev i skole godkjent etter § 2-12. En sakkyndig vurdering laget for elev i skole godkjent etter § 2-12 vil ikke kunne legges til grunn for vedtak om spesialundervisning, ettersom den sakkyndige vurderingen må ta utgangspunkt i det reelle og konkrete opplæringstilbudet eleven får ved nærskolen eller den private skolen med rett til statstilskudd. Det vil også være slik at en skole godkjent etter § 2-12 ofte vil være ukjent for en PP-tjeneste og utredning vil således kunne bli særlig ressurskrevende.

Utdanningsdirektoratet finner etter en helhetlig vurdering av lovgrunnlag og reelle hensyn at elever i skoler godkjent etter opplæringsloven § 2-12 ikke har rett til sakkyndig vurdering etter § 5-3, jf § 5-1.

Selv om elever i skoler godkjent etter opplæringsloven § 2-12 ikke har rett på sakkyndig vurdering, kan skoleeier/PP-tjenesten velge tilby slik vurdering som en del av sitt generelle tjenestetilbud. PP-tjenesten bør i så fall gi uttrykk for hvorvidt vurderingen er i samsvar med kravene § 5-3, samt opplyse at det må utarbeides ny sakkyndig vurdering dersom eleven velger å ta imot skoleplass ved nærskolen eller privat skole med rett til statstilskudd.

Utdanningsdirektoratet vil understreke at disse elevene vil ha rett på helsehjelp med tilhørende utredning i samsvar med gjeldende helselovgivning, herunder hjelp fra barne- og ungdomspsykiatrien. Dersom det her blir påvist forhold ved helsetilstanden som vil kreve vesentlig tilrettelegging av opplæringstilbudet, må de foresatte vurdere å la barnet få sin opplæring i en offentlig skole eller privat skole med rett til statstilskudd der det vil kunne ha rett på spesialundervisning.

Vår referanse: 2009/325

